

Có một "Chùa Đá Xưa" ở Bình Thuận

Trích Viễn Xứ

Cổ Thạch Tự - một danh thắng nổi tiếng của Bình Thuận

Cổ Thạch Tự có nghĩa là “chùa đá xưa”, còn có tên gọi mộc mạc dân dã là “chùa Hang”- một trong những danh thắng nổi tiếng ở phía Bắc tỉnh Bình Thuận và khu vực miền Nam. Ngực trong những hang động trên đồi núi thấp ở độ cao hơn 64m so với mặt biển, chùa Hang thấp thoáng ẩn hiện như một chốn “bồng lai” xa mờ...

Quá khứ vẫn còn mãi với thời gian

Theo vị sư già Thích Quảng Đức trụ trì ở chùa đá xưa, dưới Triều Nguyễn khoảng cuối thế kỷ XIX, thì chùa Hang thuộc Bình Thuận phủ, Tuy Phong huyện, Bình Thạnh thôn, nay là xã Bình Thạnh, huyện Tuy Phong, tỉnh Bình Thuận.

Chùa cách thị xã Phan Thiết 98km về phía Bắc, cách thị trấn Liên Hương 8km về phía Đông. Phía Đông Nam của chùa giáp với biển Đông, ba mặt còn lại là rừng núi và những dải đá nguyên sinh tuyệt đẹp. Cổ Thạch Tự mang một vẻ đẹp nguyên sơ độc đáo, gồ ghề trên vùng đồi núi với hàng ngàn phiến đá và hang động muôn màu đa dạng vô cùng huyền bí. Nơi đây quanh năm chan hòa ánh nắng, khí hậu mát mẻ trong lành được chắt lọc bởi những luồng gió biển mặn mà, mát lạnh. Tất cả tạo nên một thiên cảnh trầm lặng lý tưởng cho việc tu hành của các nhà sư và trở thành điểm du lịch thú vị cho người phàm trần.

Ngược dòng thời gian trở về những năm 1835 - 1836, lúc ấy có vị Thiền sư Bảo Tạng tìm đến Bình Thạnh lấy việc đạo hạnh, tu tịnh để cứu vớt người đời khỏi bể trầm luân trong lúc xã hội phong kiến Triều Nguyễn nhiều loạn quá nhiều mâu thuẫn. Ông đã chọn địa điểm khai lập nên Cổ Thạch Tự và trụ trì nơi đây 5 năm. Sau đó, vị Thiền sư giao chùa cho các đệ tử trông coi, ông tiếp tục độc hành vào phía Nam của tổ quốc và dừng chân ở miền Đông Nam Bộ (Đồng Nai và Bà Rịa - Vũng Tàu). Để tưởng nhớ công lao của vị Thiền sư Bảo Tạng có công khai sơn lập nên Cổ Thạch Tự, nhà chùa lấy ngày 25.05 làm ngày giỗ Tổ hàng năm.

Nhìn từ trên chùa xuống biển đó là một phong cảnh sơn thủy hữu tình

Gần 170 năm đã trôi qua, Cổ Thạch Tự từ một thảo am nhỏ đã được tôn tạo theo thời gian và mở rộng thêm một số công trình phụ cảnh để phục vụ cư dân bản địa và khách du lịch. Vẻ đẹp thiên nhiên hiếm có của chùa từ lâu đã trở nên nổi tiếng được nhiều người khắp nơi biết đến, khách du lịch thường xuyên hành hương về chùa viếng Phật và tham quan.

Hiện thực và huyền thoại

Một chốn thanh tịnh giữa phàm trần náo nhiệt

Ngôi chùa sừng sững, nổi bật trên cao giữa bầu trời xanh lồng gió. Ngược lại, ngay phía dưới chân chùa là đại dương mênh mông mờ ảo tạo nên một cảnh quan sơn thủy hữu tình. Hình thể các công trình kiến trúc từ Tam quan đến Ngọ môn, lầu Chuông, gác Trống, Chính điện nhà thờ Phật Tổ... và các công trình khác của chùa thể hiện nghệ thuật tạo dáng tinh tế nơi cổ tự. Đặc biệt, đập ngay vào ánh nhìn của du khách là hình tượng “tứ linh” Long, Lân, Quy, Phụng, nét đặc trưng trong

kiến trúc tôn giáo, cung đình được thể hiện trên mái chùa và nhiều nơi tôn nghiêm nhất.

Lối vào chùa qua cổng Tam quan quay về phía Tây Nam là con đường có 36 bậc thang được gắn kết với nhau bằng phiến thạch. Dưới chân bậc thang là đôi rồng

uốn lượn hai bên được đúc bằng xi-măng như chào đón những ai có duyên đến viếng chùa. Bên phải chiếc cầu gần cổng Tam quan là bức tượng hình Hổ ngồi và bên trái là tượng Voi nằm được tạc tạo tinh vi. Ba phiến đá tự nhiên nổi lên cao xếp thành hàng ngang ở phía trước khu Chính điện làm nổi bật con cá Kinh bằng đá tự nhiên (theo Kinh của Phật gọi là con “ma kiệt”, một loài thủy quái được xem là hóa thân từ Phật Bà Quan Thế Âm Bồ Tát để giúp đỡ ngư dân khi gặp nạn ở biển khơi). Nếu chui vào từng hang đá trong khu Chính điện, du khách mới thấy hết sự trang nghiêm của Phật đường. Mỗi hang động là mỗi vẻ đẹp tự nhiên kết hợp với kiến trúc cổ trở nên huyền bí một cách lạ lùng.

Cổ Thạch Tự còn là nơi giữ gìn được nhiều di sản có giá trị lịch sử, văn hóa và nghệ thuật có sức thuyết phục lòng người. Đứng trước hàng chục câu liễn, câu đối có niên đại cổ được khảm bằng xà cừ, chạm khắc trên gỗ, ghép mực sành làm cho ta có cảm giác nơi đây thực sự là cảnh tiên ở cõi trần:

*“Không cóc đúc âm danh giáo địa
Xuân bơi vui thọ cổ phong nhân”.*

Tạm dịch là:

*"Hang không người có tiếng động
Mùa xuân người xưa mi dài tuổi cao".*

Hoặc:

*“Trống chuông mộc đã trăm lay ba đời Phật
Đèn nhang tỏa sáng thấu chín tầng trời “*

Biển cả chùa Hang còn là sức hút mãnh liệt đối với những ai yêu biển. Đứng trước biển con người bỗng đứng trở nên vô cùng nhỏ bé trước thiên nhiên. Với Bãi tắm hoang sơ; bãi đá Cà Dục với những hòn cuội nhiều màu sắc đa dạng, phong phú; Mũi Lagàn uy nghi...bao giờ cũng để lại ấn tượng khó quên trong lòng du khách khi đã từng đến nơi đây.

Thiên nhiên đã ưu đãi cho
Cổ Thạch Tự một biển xanh
tuyệt đẹp

Về phía Tây Nam của chùa có một eo biển khá rộng, với bãi cát vàng rực là bãi tắm hoang sơ lý tưởng thứ hai. Theo truyền thuyết dân gian, ngày xưa - xưa lắm, vào những đêm trăng rằm, tại nơi bãi tắm hoang vu này đã từng có nhiều Tiên nga xuống trần tắm gội, nô đùa. Sau đó, các nàng tiên ấy bay đến cái giếng Tiên có hình dấu chân người ở phía dưới chân chùa Cổ Thạch uống nước, ca hát. Đến gần sáng, các nàng Tiên lại bay trở về trời. Tên gọi Giếng Tiên có từ bao giờ không ai biết đã được kể lại và lưu truyền cho đến hôm nay.

Cổ Thạch Tự - điểm du lịch lý tưởng

Khách đến chùa Hang - Cổ Thạch Tự quanh năm. Sau khi viếng cảnh chùa, du khách thường tập trung xuống bờ biển. Chính vì thế, suốt chiều dài bãi đá con lúc nào cũng đầy ắp bóng người. Những thú vui mùa hè như tắm biển, vớt rong đuôi ngựa, nhặt bào ngư, sưu tầm đá cuội, cắm trại ...có sức thu hút du khách thật sự. Mỗi người mách cho nhiều người, tốp này đến tốp kia lại đi, cứ thế mọi người bảo nhau cùng đến nơi đây tham quan, nghỉ dưỡng.

Đêm ở Cổ Thạch Tự. Dưới ánh trăng vàng, du khách có thể lặng thinh lắng nghe tiếng sóng biển rì rào, thì thào những bản tình ca muôn thuở. Và mọi người cùng tận hưởng bầu không khí trong lành, luồng gió mát rượi mang hương vị nồng nàn mặn chát của biển, dõi mắt tận khơi xa để có thể thấy được hàng nghìn chiếc đèn câu nhấp nháy trong đêm như một thành phố

Thật là thiếu sót nếu không nhắc đến người dân bản địa nơi đây. Nếu như cảnh vật của chùa Hang nên thơ kỳ vĩ bao nhiêu thì người dân Bình Thạnh cần cù lao động, chân chất hiền hòa bấy nhiêu và bền bỉ kiên cường, đấu tranh bất khuất chống giặc ngoại xâm. Từ thuở khai thiên lập địa đến nay, Cổ Thạch Tự đã trải qua biết bao thăng trầm của lịch sử. Ngoài việc đạo, bước đi của chùa còn gắn với việc đời, việc nước cùng với nhân dân góp phần giải phóng quê hương. Chùa Hang còn là điểm bí mật nuôi giấu cán bộ, trong đó có nhiều vị lãnh đạo cấp cao của Chính phủ. “Hang âm phủ” ở phía sau Lầu Trống (nay đã lấp kín), chính là con đường độc đạo ngầm sâu trong lòng đất có lối ra tận bờ biển đã giúp cho nhiều cán bộ cách mạng thoát khỏi nhiều trận càn quét, bắn phá của giặc trong suốt 2 thời kỳ kháng chiến.

Cổ Thạch Tự đã tồn tại biết bao thế hệ, gắn với nhiều ý nghĩa về lịch sử, kiến trúc, nghệ thuật, văn hóa và có giá trị đích thực qua mỗi thời đại khác nhau. Không những thế giờ đây, Cổ Thạch Tự còn là điểm dừng chân du lịch lý tưởng của thế hệ hôm nay và cho cả thế hệ mai sau.

Bài và ảnh: NGUYỆT QUẾ